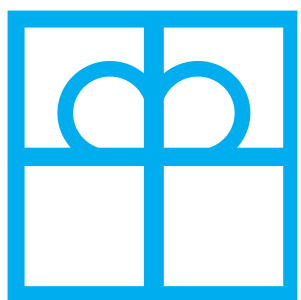
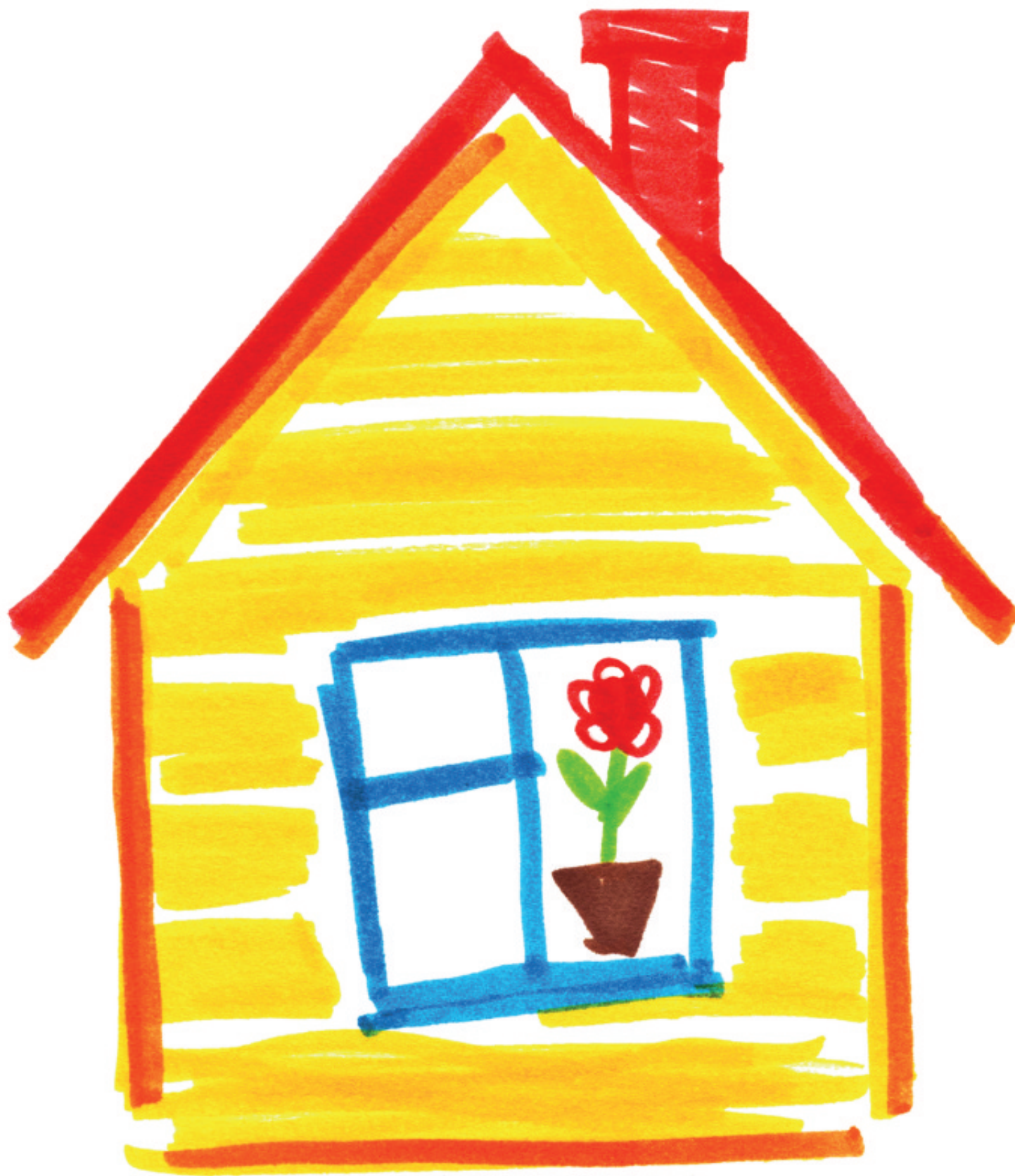

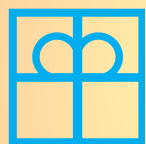

Diakonia.sk

Časopis Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku

01-02/ jún 2018/ Ročník XIII.

Byť nádejou

Byť ženou nie je jednoduché. Rodina očakáva, že sa dobre vydá, manžel očakáva, že bude dobrou manželkou a matkou. A deti zase očakávajú, že mama tu bude vždy pre nich, k dispozícií, pomôže, zariadi, navarí, podá, prinesie, odnesie, pohrá sa, naučí sa s nimi do školy. Spoločnosť očakáva, že žena bude dobrou a výkonnou silou vo svojej profesii a popri rodine bude vždy podávať stopercentný výkon. A žena – chtiac nechtiac – očakáva sama od seba, že to všetko a vždy zvládne.

A čo ak nie? Čo ak príde kríza? V rodine, v partnerských vzťahoch. Čo ak sa na cestu manželského či partnerského života vyberie priskoro. Nepripravená, priveľmi mladá, nezrelá. A príde prvé zlyhanie, druhé, tretie. A čo ak sa z veľkej lásky stane veľká dráma. Trpí žena, trpia deti. A čo ak žena opustí svojich rodičov len preto, aby unikla domácim nepokojom, hádkam a násiliu, avšak vstúpi do podobnej rieky, ak nie horšej rieky.

Byť ženou nie je jednoduché. Našťastie sa naša spoločnosť stáva predsa len citlivejšou k témam, ktoré boli v minulosti tabu. Presnejšie hanbou. Skrývali sa rany, neúspechy, bolesti. Preto je dobré, že aj v prostredí Evanjelickej diakonie vzniklo zariadenie, ktoré je nádejou pre ženy v krízovej situácii. Nesie názov DEBORA.

O ženách, ktoré našli v DEBORE svoj druhý, hoci dočasný domov, sme sa porozprávali s riaditeľkou zariadenia Editou Palečkovou. Prinášame aj pohľad psychologičky Ivany Antošíkovej a niekoľko svedectiev o tom, ako je potrebné svoj zápas o druhý štart nevzdať. Tak pre ženy samotné, ako aj pre ich deti a rodiny.

Samozrejme, aj v tohtoročnom čísle Diakonia.sk približujeme aktivity Ústredia diakonie, život v našich strediskách a nechýba ani duchovné slovo.

Evanjelickej diakonii je službou lásky v tomto svete. Chceme byť preto nádejou pre všetkých, ktorí ju potrebujú. Prakticky, duchovne, materiálne. A ak tomu pridáme aj dobré slovo v pravý čas, urobili sme

všetko, čo sme ako ľudia mohli. To ostatné, Božie – príde samé. Lebo Pán Boh nikdy neopustí najmenších, najzraniteľnejších spomedzi nás.

Konajme teda dielo diakonie ako dielo nádeje pre človeka a Pánu Bohu – na slávu.

Jana Gasperová

Referát Public relations a Fundraising ÚIED

Obsah

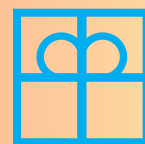
Byť nádejou	2
Pre pomoc v núdzi musí mať	
otvorené oči každý z nás	3
O ženách so ženami	4
DEBORA učí ženy žiť	7
Zo života DEBORY	8
Služba lásky s láskou pre lásku	9

ZO ŽIVOTA ÚSTREDIA EVANJELICKEJ DIAKONIE

Desiata pre žiakov ZŠ Kaloša	10
Vianočné prekvapenie z dm drogerie	10
Pomoc v pravej chvíli	11
Ocenenia osobností Bratislavského kraja	11
Ako lepšie porozumieť dezorientovaným ľuďom	
vo vysokom veku	12
Aj v Pozdišovciach o diakonii	13
Hodnota dobrovoľníctva	13

ZO ŽIVOTA STREDÍSK EVANJELICKEJ DIAKONIE

Ako doma	14
Zo života našej rodiny	15
Deň učiteľov	15
15. rokov služby	16
Za kultúrou	17
Úspešný projekt	18
Spomienkové služby Božie v Ilave	19
Návšteva zo Slovenského rozhlasu	20
Detská radosť	21
Špecifické spoločenstvo	22
Učíme sa všetci v každom veku	22
Prepájanie generácií	23
Konferencia pri príležitosti 25. výročia	24
Dni zdravia a Dvor nádeje	25
Konferencia Veľký krok do života	26
Desať rokov SED vo Vranove nad Topľou	26

Pre pomoc v núdzi musí mať otvorené oči každý z nás

„Mám devätnásť rokov a som tehotná. Rodičia ma vyhodili z domu. Bývam s priateľom u jeho rodičov. Priateľ ma podvádza. Chcem odísť, no neviem kam,“ píše zúfale dievča na internetovom fóre. Aj takúto podobu môže mať prosba o pomoc. Prosba budúcej matky, ktorá sa nestretla s podporou okolia.

Mgr. Mária Demeterová

Mladá budúca mamička, no môže to byť aj tehotná matka dvoch detí s manželom – agresorom. Žena, po ukončení ústavného zariadenia. Žena, matka s deťmi, ktorá pochádza z ohrozených sociálnych skupín. Mladistvé mamy, matky s deťmi bez strechy nad hlavou, tehotné ženy, odchovankyne detského domova, matky s viac ako tromi deťmi, matky v spoločnej domácnosti s viacerými rodinami. Pomoc žene v krajnej životnej situácii má špecifický charakter:

- je nevyhnutné zabezpečiť anonymitu,
- zabezpečiť individuálny prístup (forma pomoci je v každom prípade odlišná)
- je nevyhnutné poskytnúť pomoc na potrebný čas (trvanie pomoci je veľmi rozdielne – môže trvať niekoľko dní až niekoľko mesiacov, maximálne do jedného roka).

Ženy, ktoré žiadajú o pomoc, musia čeliť najrôznejším problémom. Ťažko sa dajú zovšeobecniť. Nedostatok podpory od partnera, rodiny, priateľov. Extrémne zlá finančná situácia, strata zamestnania, partner vo väzení, strata strechy nad hlavou, alkohol, násilie a mnohé iné atribúty. Rôzne prípady, rôzne okolnosti, rôzne príbehy. Dva životy, ktoré čelia neistej budúcnosti. Matka a dieťa. Kam môžu ísť? Aké sú ich možnosti?

Podľa Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách je možné využiť zariadenie núdzového bývania, ktoré je okrem iného poskytované aj:

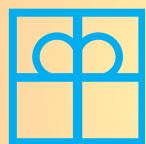
„...osamelej tehotnej žene a rodičovi alebo rodičom s deťmi, ktorí nemajú zabezpečené ubytovanie, alebo nemôžu z vážnych dôvodov užívať bývanie...“

Najjednoduchšou formou núdzového bývania je útulok. V útulku pre jednotlivca s deťmi sa poskytuje sociálna služba osamelej tehotnej žene a osamelým rodičom s deťmi, ktorí sa ocitli v ťažkej životnej situácii, nemajú zabezpečené ubytovanie, alebo nemôžu z vážnych dôvodov užívať bývanie; sociálna starostlivosť pre osamelých rodičov, príp. tehotné ženy, ktoré sa ocitli v ťažkej životnej situácii spôsobenej stratou bývania, ktorých život a zdravie sú ohrozené alebo je ohrozená výchova maloletého dieťaťa. V zariadení sú vytvorené podmienky na prípravu stravy – kuchynky, pracovňa, spoločenská miestnosť, možnosť poskytnutia ošatenia a hračiek pre deti.

Okolo nás sa veľa hovorí o slobodnej voľbe ženy rozhodnúť sa pre dieťa. Ale ako sa môže žena rozhodnúť, keď nemá dostatok informácií a nemá podmienky na to, aby sa mohla skutočne slobodne rozhodnúť. Počas mojej tridsaťročnej práce so ženami s deťmi v krajnej životnej núdzi sa mi mnohé z nich zverili, že keby boli stretli aspoň jedného človeka vo svojom okolí, ktorý by ich povzbudil, podporil, že to zvládnu a podal im pomocnú ruku. Mnohé z nich podstúpili umelé ukončenie tehotenstva a dodnes sa s tým nevyrovnali. Preto som sa aj ja osobne rozhodla byť týmto ženám oporou a pomôcť im, koľko sa len dá. Stretla som však veľa ľudí, ktorí takisto chceli pomôcť, či už finančne alebo priamo zapojením sa do pomoci. A keď sme už končili s ľudskými silami, vždy prišla pomoc “zhora”.

Ak chceme eliminovať mnohé riziká akými sú chudoba, či rozpady rodín na minimum, musíme zamerať našu pozornosť na rodiny. Najnovšie výsledky prieskumu Slovenskej akadémie vied totiž jednoznačne naznačujú, že na Slovensku najviac ohrozuje chudoba práve demografickú skupinu detí. Chudobou najviac trpia domácnosti s viac ako tromi deťmi. Teda zamerať sa na sociálnu pomoc jednotlivým členom domácnosti v krízovej situácii nestačí. Dôležité je zamerať sa na rodinu ako celok.

Mgr. Mária Demeterová
koordinátorka konkrétnej pomoci Fórum života

O ženách so ženami...

Stredisko Evanjelickej DIAKONIE Horná Mičiná, DEBORA útulok pre matky s deťmi, patrí medzi najmladšie strediská v sieti Evanjelickej diakonie ECAV. Okrem toho má aj iné prvenstvo, patrí k prvému zariadeniu ED, ktoré je zamerané na pomoc ženám v ťažkej život-

Ženy DEBORY

nej situácii. Oslovili sme teda riaditeľku zariadenia DEBORA Editu Palečkovú, ako aj sociálnu pracovníčku Zuzanu Sliacku, aby čitateľom priblížili život v tomto zariadení.

Vaše stredisko má názov DEBORA, prečo?

Názov nášho sociálneho zariadenia krízovej intervencie DEBORA je podľa biblickej prorokyne, ktorá bola výnimočná a silná.

DEBORA patrí k najmladším strediskám Evanjelickej diakonie. Kto prišiel s touto myšlienkou a ako dlho trvala príprava tohto nového diakonického projektu?

S myšlienkou poskytovať sociálne služby v tejto budove prišiel poverený riaditeľ ED brat Ján Gasper. Rekonštrukcia budovy trvala niekoľko mesiacov. Dňa 11. apríla 2017 sme zaregistrovali sociálnu službu na VÚC Banská Bystrica a prijali sme prvých prijímateľov sociálnej služby.

Akú formu pomoci DEBORA ženám poskytuje a koľko klientiek aj s deťmi má v súčasnosti?

Cieľovou skupinou pre poskytovanie sociálnej služby krízovej intervencie sú fyzické osoby, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii, a ktoré nemajú zabezpečené ubytovanie, alebo nemôžu doterajšie bývanie užívať. Kapacita nášho zariadenia je pre 17 pri-

jímateľov sociálnej služby. V tomto čase máme v našom zariadení 6 mamičiek a 11 detí.

Máte za sebou rok pôsobenia, koľkým ženám ste poskytli náhradný domov doteraz?

Vystriedalo sa u nás 20 mamičiek (vrátane tých, čo sú u nás k dnešnému dňu). Maximálna doba pobytu je 12 mesiacov, vo výnimočných prípadoch je túto dobu možné predĺžiť.

Problematika domáceho násillia na ženách patrí v slovenskej spoločnosti stále k témam, ktoré si stále vyžadujú osvetu. S akými životnými príbehmi sa stretávate v praxi v DEBORE?

Ženy, ktoré prichádzajú do nášho zariadenia, neprichádzajú prioritne pre problémy v partnerských vzťahoch. Aj napriek pomerne krátkej dobe našej existencie sme sa stretli s rôznymi životnými príbehmi. Nevyhli sme sa téme psychického týrania páchaného na ženách, aj keď len okrajovo. Ženy poznačené domácim násillím sú spravidla uzavretejšie a komunikácia s nimi bez dôvery je nemožná. Práve v takýchto prípadoch je pomoc psychológa vítaná. Bez odborného personálu sa nezaobídeme ani pri výchovných problémoch.

Spoločné Vianoce

Ako sa žena, ktorá má problémy, dozvie o tom, že vaše stredisko by jej mohlo pomôcť?

O našom zariadení sa dozvedia od zamestnancov úradov práce, zamestnancov sociálneho odboru mestských úradov, z internetu a hlavne si informácie odovzdávajú klientky medzi sebou.

Vaše stredisko je dočasným domovom pre matky s deťmi, ktoré si hľadajú nielen nové ubytovanie, ale aj nové životné smerovanie, prácu, zázemie. Aké formy psychologickéj, praktickej a sociálnej pomoci poskytujete?

Naši najmenší

Matky s deťmi po príchode do nášho zariadenia postupne spoznávame. Takmer každá má problém s finančnou gramotnosťou, často krát nedokážu hospodárne zaobchádzať s potravinami, nezvládajú starostlivosť o dieťa, či nemajú zabehnutý denný harmonogram. Pri poskytovaní pomoci pristupujeme ku klientkam individuálne. To, akú pomoc bude potrebovať, alebo akú formu pomoci zvolíme, je individuálne a riešime to operatívne. Spolupráca s nimi nie je vždy jednoduchá, pretože sú zvyknuté na istý život, a nie vždy sú ochotné sa ho vzdať, alebo si osamostatnenie jednoducho nemôžu dovoliť. V praxi využívame všetky teoretické vedomosti získané počas štúdia a ďalšieho vzdelávania.

Koľkým ženám sa počas existencie strediska podarilo nájsť nové ubytovanie a zamestnanie? Ako v tejto veci spolupracujete so štátnou správou? A máte aj spätnú väzbu od žien ako sa im ďalej darí?

Nové ubytovanie si našli tri mamičky, päť odišlo k rodine. Každá žena, ktorej sa podarilo osamostatniť, je pre nás úspechom. Matky, ktoré k nám prichádzajú, pochádzajú z rôznych sociálnych vrstiev, a preto aj ich ďalšie smerovanie je rôzne. Žena, ktorá má dosiahnuté základné vzdelanie a nikdy nepracovala, má pochopiteľne sťažené podmienky na nový začiatok, ako žena, ktorá má stredoškolské, či vysokoškolské vzdelanie a pracovné skúsenosti za sebou. Často sú ponechané na starostlivosť o deti samé, ich bývalí partneri si neplnia vyživovaciu povinnosť, neprejavujú o deti žiadny záujem, alebo sú vo výkone trestu odňatia slobody.

Proces, kým si vybaví náhradné výživné, môže byť zdĺhavý a ich príjem je častokrát nízky na to, aby si dokázali vytvoriť úspory. Vzhľadom na všetky faktory sa tieto ženy ťažšie stavajú na vlastné nohy, dokonca sa stáva, že putujú z jedného sociálneho zariadenia do druhého. Tie, ktoré sa osamostatnia, sa ku nám vracajú, pozývame ich na spoločné stretnutia a snažíme sa im pomáhať aj mimo nášho zariadenia. Väčšinou je to materiálna pomoc formou poskytnutia potravín, alebo častí zariadenia, ale aj formou odbornej rady a pomoci pri riešení a vybavovaní na úradoch. Spolupracujeme s úradmi práce, mestskými úradmi, zamestnancami vyššieho územného celku, s centrom právnej pomoci.

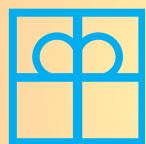
Vo vašom stredisku žijú aj mamičky s deťmi. Ako sa darí deťom adaptovať sa na nové prostredie, zbližovať sa s inými deťmi? Spolupracujete aj s detským psychológom?

Pri prijímaní novej klientky máme o nej síce strohé informácie, no vždy sa jej izbu snažíme pripraviť tak, aby vyhovovala nie len jej potrebám, ale aj potrebám dieťaťa, resp. detí, ktoré má. Nezabudneme ani na milého plyšáka, či

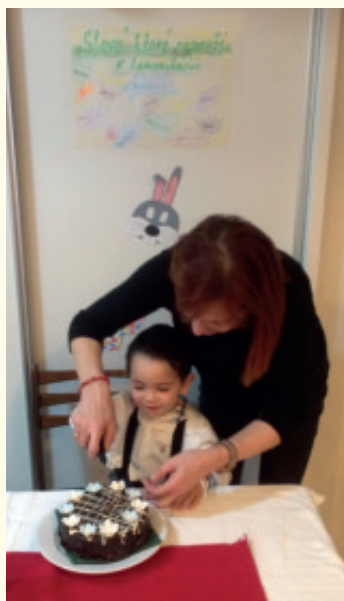
Kamošky

detské obliečky, veselý vankúšik. Chceme, aby prvý dojem z ich izbičky bol príjemný a cítili sa v nej dobre. Vo sviežej pamäti máme príjem jednej rodinky, keď dievčatko telefonovalo a hovorilo: „Teta, ja mám vlastnú posteľ a je ružová a mám svoje perinky.“ Deťom stačí málo, milé slovo, úsmev, záujem, pohladenie. No pamätáme si aj na 1,5 ročného chlapca, ktorý po príchode do zariadenia na privítanie pohrýzol všetky deti, na čom sa s odstupom času usmievame. Obzvlášť citlivý prístup si zaslúžia deti. Pri riešení potencionálnych problémov detí, odporúčame ich matkám aj stretnutie so psychológom, či iným odborníkom. To, ako a či sa daný problém ďalej rieši, závisí však predovšetkým od zákonných zástupcov detí.

Aký je denný režim žien a detí v stredisku?

Stanovenie denného režimu je nevyhnutnosťou. Prispôsobený je konkrétnym podmienkam a klientom. Mamičky si týždeň vopred plánujú aktivity. Návštevy u lekára, na úradoch, a potom si naplánujeme spoločné aktivity. Náš režim pozostáva z pravidelných, aj príležitostných činností, pripomíname si rôzne sviatky, stretávame sa na komunitách, rozvíjame pracovné zručnosti žien, učíme ich hospodáriť s financiami a potravinami, učíme ich variť, vedíme ich k poriadku. Na druhej strane klientky učíme dennému režimu vôbec ako takému, nakoľko nie všetky boli na nejaký zvyknuté. Snažíme sa každú mamičku viesť k tomu, aby deti mali pravidelný režim – teplé jedlo, poobedňajší spánok, aktivity s matkou, prechádzku, pravidelnú hygienu a včasné uloženie k večernému spánku. Zároveň klientky vedíme k ich vzájomnej spolupráci, pretože sa väčšinou nemajú na niekoho iného spoľahnúť.

Oslávenc

Predpokladám, že v stredisku sú aj deti v školskom veku, kde navštevujú školu a ako sa im darí včleniť sa do nového, hoci opäť dočasného kolektívu?

Deti v školskom veku v tomto čase nemáme. Pokiaľ je to možné, snažíme sa prijať do nášho zariadenia matky, ktorých deti chodia už do školy v našom meste, tým pádom školu meniť nemusia. Deti aj tak prechádzajú veľkými zmenami. No niekedy iná možnosť nie je.

A čo predškolíci? Máte vlastnú škôlku?

Vlastnú škôlku nemáme. Matky nie sú vo väčšine prípadov v takej finančnej situácii, aby si mohli dovoliť uhrádzať poplatky za predškolské zariadenie. Máme však aj výnimky, a vtedy sa snažíme vybaviť im umiestnenie v materskej škole, ktorá je v blízkej vzdialenosti nášho sociálneho zariadenia.

Hovorili sme zatiaľ o psychologických, sociálnych aspektoch práce so ženami vo vašom zariadení. Ako však vnímajú fakt, že ide o kresťanské zariadenie? A aká je duchovná starostlivosť o nich zo strany cirkvi?

Aj napriek tomu, že sme cirkevné zariadenie, naše klientky majú v tejto oblasti slobodnú voľbu. Samozrejme, klientky vedíme k dodržiavaniu morálnych pravidiel a zásad. Všetko je na báze dobrovoľnosti. Pokiaľ klientka prejaví záujem o duchovnú podporu, spolupracujeme s bratom Danielom Durajom, zborovým farárom, ktorý je ochotný podať pomocnú ruku a je duchovnej potrebe našich klientiek otvorený.

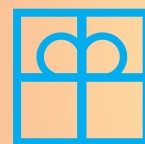
Ženy, ktoré k vám prichádzajú, sú zaiste veľmi zranené, ale aj zraniteľné. Sú napriek všetkému trápeniu otvorené duchovnej ceste, viere a nádeji?

Je to individuálne. Každá žena sa iným spôsobom vyrovnáva s problémami, s krivdou a nepravosťami. Jeden citát hovorí o tom, že nech je život akokoľvek zlý, vždy jestvuje niečo, čo môžete robiť a dosiahnuť v tom úspech. Kým je život, ostáva nádej. (Stephen Hawking) V tomto duchu sa ich snažíme viesť.

Prirodzene, prevádzka tohto typu zariadenia si vyžaduje istý objem financií. Z akých zdrojov pokrývate tieto náklady, keďže predpokladám, finančná spoluúčasť žien je často nereálna, alebo sa mýlim?

Áno, je to presne tak. Časťou na chod zariadenia prispievajú klientky, časť, podľa obsadenosti zariadenia, dostávame zo samosprávneho kraja. Bez pomoci dobrých ľudí by sme určite neuspeli. Pomáhajú nám jednotlivci, firmy, ale aj športové kluby. Spolupracujeme aj s inými neziskovými organizáciami, pričom si vzájomne vypomáhame. Pokiaľ by mal niekto záujem poskytnúť našim rodinám finančnú výpomoc, je to možné na číslo účtu: IBAN: SK59 8330 0000 0026 0120 7970.

Uvítame každú finančnú pomoc, na základe ktorej môžeme dopriať mamičkám a deťom výlet, divadelné predstavenie a iné aktivity, ktoré si nemôžeme z našich príjmov dovoliť.

DEBORA je teda centrom pomoci pre ženy, je to služba, ktorá je veľmi psychicky náročná. Čím však vás ako ženy, práca so ženami obohatila, prekvapila? Alebo aj zmenila?

Niektoré dni nás dokážu pekne potrápiť a vyčerpať nielen fyzicky, ale aj psychicky, dokonca niekedy aj sklamať. No keď to človek najmenej čaká, poteší vás spontánny záujem klientiek o vašu osobu ako takú, alebo uznanie. Takéto situácie dokážu človeka neskutočne nabiť novou energiou, a vtedy si poviete, že to čo robíte, má zmysel. A či nás zmenila? Keď vidíte, aké ťažké to môžu mať druhí, vážite si viac to, čo máte vy.

Návšteva hokejistov zo Zvolena

A na záver, aké poslanstvo by ste chceli ženám, ktoré zápasia so životnými problémami odovzdať?

Problémy sa samé nevyriešia, preto ich netreba pred sebou tlačiť ako balvan, ale ich riešiť. Netreba sa hanbiť prijať pomocnú ruku. My pomôžeme každej, ktorá o našu pomoc požiada a chce svoj život zmeniť.

Ďakujeme za rozhovor a vyprosujeme hojnosť Božej milosti a Božieho požehnania pre všetky ženy v DEBORE.

*Eva Bachletová
publicistka a spisovateľka*

DEBORA učí ženy žiť

Ďalšie mesiace v DEBORE nám priniesli rôzne situácie, náročné i úsmevné, ťažšie i ľahšie... V DEBORE sa snažíme vytvoriť pre mamičky a deti rodinnú atmosféru, aby si vedeli klientky vzájomne pomôcť, aby tu boli jedna pre druhú, ale tiež aby sa vedeli spoločne zabaviť. Klientky sa stále učia novým pracovným zručnostiam, návykom, ale tiež aj tradíciám a rodičovským zručnostiam.

Ako čas plynie, nové klientky prichádzajú a čo nás teší viac sú tie, ktoré sa osamostatňujú a zaraďujú sa do bežného života. Pri rozlúčke s tými, ktoré s nami pobudli hlavne dlhšie obdobie, je to na jednej strane pre nás aj smútok, pretože nám bolo s mamičkami a deťmi veľmi dobre a každá ma svoje nezastupiteľné miesto, pretože sú jedinečné a zvykli sme si na seba. Na strane druhej, prežívame radosť a teší nás,

že sa mamičky pomaly stavajú na vlastné nohy a začínajú život, aký si zaslúžia. Boli však aj ťažšie situácie, kedy matky nezvládli svoju rolu rodiča – rolu matky a museli sme sa s nimi rozlúčiť, tie situácie sú náročné pre každého z nás. Ale aj také situácie sú súčasťou našej práce, a práve ťažké situácie nás učia, čo je v živote skutočne dôležité.

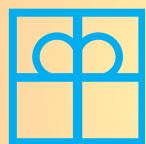
Ako zamestnanci máme svoje ideály a predstavy o svojej práci, predstavy o tom ako našu prácu robiť čo najlepšie. Stále dúfame, že mamičky a ich ratolesti sa naučia novým spôsobom správania a fungovania v živote. Pretože nie každá klientka,

Zručnosť v kuchyni

Narodeninová oslava

mala vo svojom detstve možnosť naučiť sa ako funguje rodič či rodina, pretože žili v skromných podmienkach a riešili skôr ako prežiť... V DEBORE sa snažíme mamičkám ukázať spôsob života od bežných foriem správania sa, až po mamičkovské povinnosti a samotnú výchovu. Snažíme sa mamičkám ukázať, ako pristupovať k správnej výchove detí a zaznamenávame prvé úspechy našej práce. Pred našimi očami sa menia

Kreatívna dielnička

Kuchíme

k lepšiemu nie len mamičky, ale aj ich deti, a to sú situácie a momenty, ktoré nám dávajú silu a ukazujú nám, že naša práca má zmysel.

Ivana Antošíková
psychologička

Zo života DEBORY

Oslovila nás jedna stará mama, ktorá ku nám prišla s vnúčencami, nakoľko sa matka nedokázala postarať o deti. Ona, ako dobrá stará mama, nechcela, aby deti boli umiestnené v detskom domove. Miesto toho, aby oddychovala na dôchodku, stará sa o vnúčatá a má to veľmi ťažké. Matka posielala veľmi malú finančnú čiastku a bez našej pomoci by už deti boli vyňaté z rodiny. Pomáhame jej, aby deti mala zverené do opateru a mohla im zabezpečiť pokojný život. Takéto ženy si pomoc zaslúžia a vedia si ju aj vážiť.

Edita Palečková
riaditeľka zariadenia DEBORA

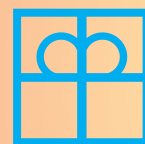
Slová bývalej klientky

Zuzana Blahová

Som bývalá klientka zariadenia DEBORA a na toto krízové centrum spomínam len v dobrom. Vďaka pani riaditeľke Editke Palečkovej som tam našla druhý domov. Pani riaditeľka je veľmi ústretová, milá žena, ktorá nemá problém nám – osamelým matkám vždy pomôcť a nájsť riešenie v každej situácii. Mám ju veľmi rada a vážim si ju. Vždy, keď môžem, sa s pani riaditeľkou stretneme a sme naďalej v kontakte.

Zuzana Blahová

Služba lásky s láskou pre lásku

*List Jakuba 1, 27:
„Čisté a nepoškvr-
nené uctievanie
Boha pred Bohom
a Otcom je: nav-
števovať siroty
a vdovy v ich ties-
ni a seba zach-
ovávať nepoškvr-
neného svetom.“*

Daniel Duraj

Keď si položíme otázku, čo to vlastne je diakonia, v mysliach ľudí sa vytvorí zmätok. Málokto sa s takým niečím stretne a ak aj, tak sa toto slovo spája s katolíckou charitou. Nie raz mi moji bratia a sestry hovoria: „To je tá naša evanjelická charita.“ No aspoň sa trochu uteším, že už nestriehame tak ďaleko a približne sme sa zorientovali. Slovičko „diakonia“ sa všeobecne prekladá ako praktická služba. Keď si však podrobne rozložíte toto slovičko, tak „dia“ znamená „skrze“ a „konía = koinonia“ znamená vzťah, spoločenstvo. Po dôkladnej analýze je to priam do intimity zachádzajúci vzťah lásky. Ak by sme si pozreli jednotlivé výpovede z Novej zmluvy, zistili by sme, že je to služba lásky s láskou pre lásku. Je to neoddeliteľný prejav našej viery. Ovocie našej viery.

V našom prostredí sa skôr takáto služba chápe ako starostlivosť o starších, už nevládnych ľudí. Mnohí to chápajú ako základnú starostlivosť o človeka, ktorý nevládne leží, prípadne je pripútaný na invalidný vozík. Ak by sme ešte chceli uvažovať o nejakej nadstavbe, tak budeme hovoriť o rôznych zariadeniach pre mentálne znevýhodnených ľudí.

V našich podmienkach to nebolo až tak problematickou záležitosťou. Naše mestá neboli až také veľké a usadlý spôsob života vytváral silné spoločenstvá, kde sa deti, prípadne vnuci, vedeli postarať o svojich znevýhodnených príbuzných. Doba sa však mení. Diakonia už nie je vecou rodiny, vecou rodinného spoločenstva. Odsúvajúcim sa vekom dôchodku je potrebné starať sa o človeka, ktorý trpí, je chorý, už nevládze tak ako kedysi.

Diakonia zrazu prerástla rodiny a je potrebou každého spoločenstva.

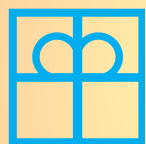
Veľkými sociálnymi rozdielmi doba priam kričí po praktickej službe lásky. Poklesom morálky a zábran, tak ako to je dnes zo všetkých strán propagované, je potrebné zrazu riešiť veci, ktoré doteraz boli odsudzované. No jednoducho, to čo si kedysi dediny vedeli ustrážiť, dnes moderný človek vysmieva. Vznikajú problémy, ktoré musíme riešiť. Stretávame sa s deťmi, ktoré majú striedavú starostlivosť rodičov, rodičia žijú „nadivoko“ s druhým, tretím a niekedy aj štvrtým partnerom. Zázemie obyčajného života sa vytráca. Načanáne limuzíny však neponúknu pohodlie izby, kde dieťa prežije pokoj a nazve to miestom oddychu. Večným sťahovaním a balením doba produkuje neurotikov, ktorí neprežívajú pokoj, lásku alebo pochopenie.

Preto diakonia nie je a nesmie byť chápaná len ako starostlivosť o starých a zomierajúcich, ako posledné miesto rozlúčky ešte so živým človekom. Diakonia je služba lásky s láskou pre lásku. Napokon aj o Ježišovi hovorili ako o služobníkovi lásky a o služobníkovi Božom. Na Jeho službe je taktiež vidieť dve roviny. Chodil a učil, ale aj liečil, krmil, žehnal.

Ak sa cirkev uzavrie len za múry kostolov, ak si nechá len svoju službu Slova (taktiež dôležitú a nie nezanedbateľnú), vytvorí krásnu utópiu. Kresťan bude spokojne žiť, žiaľ len dovtedy, kým nepríde prvý problém. Ak sa nepripravíme na výzvy doby, a podotýkam ťažkej doby bez zábran, rozpadneme sa, stratíme výpoveď praktickej služby lásky, a tak aj príchut, ktorou máme ochutíť svet.

Tak sa nebojme, preukážme odvahu, preukážme to všetko, v čo veríme nie len slovami, ale aj praktickou službou. Nemusíme hneď stavať kliniky. Stačí málo, prejaviť záujem. Napríklad o toho človeka, ktorý sedí vedľa mňa. Nemusíme sa schovávať pred výzvami doby, lebo spoločne dokážeme oveľa lepšie odolávať výzvam. Preukážme živého Ježiša, preukážme Ho nie len slovom, ale prakticky, službou lásky s láskou pre lásku. Amen.

Daniel Duraj
ev. a. v. farár CZ ECAV Horná Mičiná

Zo života Ústredia ED

Desiata pre žiakov ZŠ Kaloša

I keď je Gemer takmer 1000 km vzdialený od Badenska-Württemberska, všimli si núdzu v obci Kaloša. Do obcí Schwäbisch Hall a Crailsheim prišla skupinka žobrákov, ktorá s prosiacou rukou sedela pri ceste. Evanjelická a katolícka

Zapájame aj žiakov

cirkev k tomuto nezostala ľahostajná, ale zaujímali sa o ich biedu, o samotných ľudí i o to ako je u nich doma. Pomohli im, aby prácou dospeli k dôstojnému životu. Ich záujem tu neskončil, lebo chceli vytvoriť dlhodobú efektívnu podporu, nielen pre tých, čo prišli do Nemecka, ale najmä pre ich rodiny čo zostali na Slovensku. Svedčí o tom aj návšteva Kaloše, vytvorenie vzdelávacieho fondu pre Kalošu a nový projekt „Udržateľná podpora vzdelávania mladých ľudí z rómskych rodín a ich participácie na vzdelávaní“.

Spoločne nám chutí

Cieľom projektu je zabezpečiť lepšie možnosti na vzdelávanie a priebeh vzdelávania. Zároveň ide o motiváciu mladých ľudí k základnému vzdelaniu.

Prvá fáza projektu spočíva v poskytovaní finančných prostriedkov, aby každý žiak Základnej školy Kaloša mal každodenne desiatu. S pomocou učiteľov sa žiaci učia pripravovať jedlo, deliť sa oň a po jedle si upratať. Nasýteným deťom sa lepšie sústreďí pri vysvetľovaní nového učiva a aj ich dochádzka je pravidelná. Hlad ich už v škole netrápi, nemusia ho zaháňať vodou z vodovodu. Z iniciatívy pani riaditeľky školy zorganizovali spolu s rodičmi spoločné pečenie medovníkov. Vytvorilo to priestor na pripomenutie si významu Vianoc i ich tradícií. Ďalším krokom projektu by mala byť školská záhrada, ktorá by vytvárala vzťah k pestovaniu a zveľaďovaniu okolia. Otvorená by bola nielen pre žiakov, ale aj rodičov. Posledným výstupom projektu bude jednorazová finančná pomoc – štipendium pre žiakov stredných a vysokých škôl tejto obce.

Hlavný riešiteľ projektu je Diakonia Schwäbisch Hall Nemecko, v ktorom Evanjelická diakonia participuje v rámci monitorovacieho procesu. Projekt finančne podporili súkromní darcovia z okresu Schwäbisch Hall, Evanjelická a katolícka cirkev, klub Lions, radnica a nadácia Diakonie Schwäbisch Hall. Každý nový darca je vítaný a potrebný.

Anna – Mária Benková

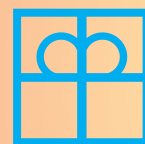
Referát humanitárnej a rozvojovej pomoci ÚIED

Vianočné prekvapenie z dm drogerie

Spoločnosť dm drogerie markt, ktorá pôsobí na Slovensku 23 rokov, prevzala v rámci Iniciatívy dm {spoločne} na seba zodpovednosť za podporu dobrovoľníctva a vybrané verejnoprospešné projekty. Na Vianoce preto spolupracovníci spoločnosti dm pripravili 5 000 jedinečných balíčkov, v ktorom obdarovaný našiel jeden vlastnoručne výro-

Vianočné balíčky

bený darček. Obchodná spoločnosť dm drogerie markt má v súčasnosti na Slovensku 140 predajní. Bratislavská predajňa dm market na Hodžovom námestí oslovila práve Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku, aby potešila vianočným prekvapením svojich klientov. Poverený riaditeľ Ján Gasper prevzal 18. decembra 2017 balíčky pre SED Horná Mičina – Debora, útulok pre matky s deťmi.

Vianočné balíčky, ktoré obsahovali hygienické pomôcky, tak potešili deväť žien a jedenásť detí, ktoré žijú v zariadení Debora. V mene našich klientov a celej Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku ďakujeme!

*Jana Gasperová
Referát Public relations a Fundraising ÚED*

Pomoc v pravej chvíli

Po požiari obývaného objektu 22. februára t.r. na Staničnej ulici v Poprade – Matejovciach sa stal objekt neobývateľným. Bez prístrešia ostalo 108 osôb. Z toho viac ako polovica boli deti. Pomoc postihnutým tragédiou operatívne poskytli viaceré organizácie. Slovenský Červený kríž, územný spolok Poprad v čase od 22. februára do 29. marca zabezpečoval stravovanie pre osoby, ktoré ostali bez prístrešia (raňajky, obed, večeru). Celkovo bolo vydaných 11 664 porcií jedla a 10 800 porcií čaju. Okrem iného Slovenský Červený kríž informoval o vzniknutej situácii Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku. Diakonia po dohode so Slovenským Červeným krížom zabezpečila pre postihnuté rodiny s deťmi balíčky s hygienickými potrebami, ktoré obsahovali mydlo, prací prostriedok, šampón. Distribúciu uvedených balíčkov zabezpečilo Stredisko evanjelickej diakonie Domov na polceste Veľký Slavkov.

Spoločne sme tak mohli pomôcť ľuďom v ich aktuálne ťažkej životnej situácii.

*Marián Záhorec
Slovenský Červený kríž*

Ocenenia osobností Bratislavského kraja

Každoročné udeľovanie ocenenia osobností Bratislavského kraja sa konalo 19. apríla 2018 v priestoroch župného Divadla Aréna. Z pätnástich laureátov, ktorí svojou prácou výrazne prispeli a zaslúžili sa o spoločenský a ekonomický rozvoj Bratislavského samosprávneho kraja, si prevzalo deväť osobností Cenu Samuela Zocha a šesť osobností Pamätné listy predsedu Bratislavského samosprávneho kraja.

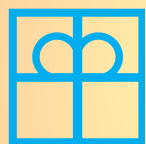
Bratislavský župan Juraj Droba vo svojom príhovore aj týmito slovami vyzdvihol výnimočnosť ocenených osobností: „Je veľa inšpirujúcich ľudí v našom kraji, ktorí si zaslúžia pozornosť a uznanie za prácu, ktorú robia so záujmom a zánietením. Posúvajú vpred seba, snažia sa o rozvoj Bratislavského kraja a života jeho občanov, a čo je najdôležitejšie, robia to nad rámec pracovných povinností a veľakrát prekračujú aj rámec kraja. A za to im patrí veľké ďakujem.“

Ol'ga Reptová s Jánom Gasperom

Ocenení

Na pozvanie dlhoročnej spolupracovníčky Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku Oľgy Reptovej, laureátky Ceny Samuela Zocha, sa podujatia za Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku zúčastnil poverený riaditeľ ED Ján Gasper. Teoretické poznatky, ako aj praktické skúsenosti Oľgy Reptovej v oblasti ekonomiky, riadenia a sociálnej práce nám boli často nápomocné pri prekonávaní problémov, s ktorými sme sa pri budovaní a rozvoji Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku museli vysporiadať. V súčasnosti je Oľga Reptová členkou Správnej rady Strediska evanjelickej diakonie Bratislava. K významnému oceneniu Oľgy Reptovej blahoželáme a želáme jej hojnosť Božieho požehnania do ďalšej práce v oblasti diakonie a pomoci blížnym.

Jana Gasperová

Referát Public relations a Fundraising ÚED

Ako lepšie porozumieť dezorientovaným ľuďom vo vysokom veku

Dňa 22. apríla 2018 sa v priestoroch cirkevného zboru Bratislava Dúbravka uskutočnilo Se-

Prednáška Beaty Dobovej

niorátne stretnutie priateľov Zborovej diakonie za účasti sestry seniorky Sidonie Horňanovej, povereného riaditeľa Evanjelickej diakonie ECAV Jána Gaspera, sestry predsedníčky Výboru zborovej diakonie Kataríny Šoltésovej a sestry riaditeľky SED Bratislava Beaty Dobovej.

Prítomných privítal domáci brat farár Ján Hroboň. Stretnutie sme začali spoločnou modlitbou a duchovným zamyslením, ktoré otvorilo naše srdcia a mysle téme tohto stretnutia s názvom „Ako lepšie porozumieť dezorientovaným ľuďom vo vysokom veku“. Beata Dobová vo svojej fundovanej prednáške

na danú tému pootvorila dvere do veľakrát tabuizovaného a nepochopeného sveta dezorientovaného človeka.

Jedna z ciest, ako pochopiť a vcítiť sa do tohto sveta, je tzv. validácia. O čo tu vlastne ide? Cieľom validácie je akceptácia pacienta takého aký je, s jeho pocitmi a jeho vnútorným tichým svetom. Aktuálny reálny svet u dezorientovaného človeka stráca význam, stále viac sa v myšlienkach vracia do minulosti, keď bol ešte produktívny. Stále viac sa ponára do svojho sveta, svoje potreby a pocity vyjadruje osobami a predmetmi z minulosti – symbolmi.

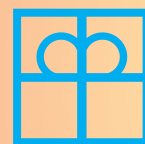
Stretnutie priateľov Zborovej diakonie

Validácia je nástroj, ako pochopiť tieto symboly a vďaka nim aj zlepšiť komunikáciu s takými ľuďmi naviazaním sa na ich známe body. Je to most, ktorý umožňuje eliminovať nedorozumenia, či nepochopenia medzi dvoma svetmi. Podľa Naomi Feil, ktorá je nositeľkou myšlienky validácie, sa človek stáva dezorientovaným práve preto, že nemá v sebe vyriešené konflikty či problémy, ktoré sa počas jeho života odohrali.

Sestra Beata Dobová svojim zaujímavým rozprávaním zo svojej praxe o princípe validácie zaujala všetkých zúčastnených tak, že by mohli pokračovať v diskusii, v otázkach, v rozprávaní príbehov dlhé hodiny.

Veľké poďakovanie patrí Pánu Bohu za požehnaný a hodnotný čas a všetkým, ktorí sa podieľali na organizácii tohto zmysluplného stretnutia, ako aj prítomným za ich záujem.

Magdaléna Danková
CZ ECAV Veľké Leváre

Aj v Pozdišovciach o diakonii

Sme jeden z najvzdialenejších cirkevných zborov ECAV na Slovensku, ktorý však historicky, ale aj kultúrou, hrnčiarstvom a folklórom patril medzi známe v slovenskom povedomí, ako aj v zahraničí. Je reč o Pozdišovciach. Práve sem k nám 17. mája prišla Katarína Šoltésová, pracovníčka Evanjelickej diakonie, predstaviť svoju prácu. Venuje sa otázkam zborovej diakonie, a preto navštevuje cirkevné zbory, v ktorých približuje rôzne možnosti diakonickej práce. Dozvedeli sme sa o rôznych typoch činnosti, či už v zariadeniach so seniormi, s deťmi, handikepovanými či sociálne slabými ľuďmi. My, ľudia, sa niekedy bojíme pustiť do práce diakonie, lebo sa nám zdá, že by to bol priveľký záväzok, inokedy nemáme predstavu, čo by nás „stála“ takáto práca s ľuďmi. Pritom sme diakonmi a diakonisami už aj v malých veciach, keď sme ochotní pomáhať, prihliadať na slabších, ochotní vypočuť si problémy iných a následne dať tomu konkrétnu podobu pomoci. K tomu nás nabádali aj videá, ktoré sme počas prednášky sledovali.

CZ ECAV Pozdišovce

Evanjelickej diakonie organizuje aj rôzne projekty. Je to napríklad krabicová pomoc via-
nočných balíčkov pre deti s názvom: *Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok*, či potravinová zbierka Tesco a iné. Aj náš cirkevný zbor pracuje s mamičkami a deťmi formou pravidelných stretnutí. Počas

pôstneho obdobia sme u nás privítali mládež z Maďarska, zo Slovenského Komlóša, pod vedením brata farára Attilu Szpisáka, kde predstavili pašiový príbeh – tieňohru. Ich cesta k nám viedla práve cez Evanjelickej diakonie, za ktorú sme veľmi vďační.

CZ ECAV Richvald

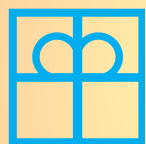
Verím, že čoskoro i náš cirkevný zbor uplatní plány aktívnej práce so seniormi a tiež s deťmi v oblasti využitia ich voľného času. Modlíme sa za zodpovedných spolupracovníkov a vytrvalú prácu v tejto oblasti. Katarína Šoltésová navštívila v rámci nášho seniorátu aj cirkevné zbory Richvald a Nemcovce, kde mohla tiež povzbudiť tamojších veriacich svojou prednáškou.

Evanjelickej diakonii prajeme veľa Božej lásky a milosti, ktorá by sa pretavovala do konkrétnych projektov, ich realizácii, do efektívnej práce na Božej vinici, ale i mimo nej. Tento svet potrebuje vidieť náš záujem, a to nielen slovami, ale Samaritánov, ktorí budú v správnom čase na správnom mieste.

Denisa Vargová
zborová farárka CZ ECAV Pozdišovce

Hodnota dobrovoľníctva

Každoročne sa Evanjelickej diakonie podieľa na formovaní a rozvoji osobnosti mladých ľudí aj prostredníctvom oblasti akou je dobrovoľníctvo. V spolupráci s Diakonie Mitteldeutschland prichádzajú mladí nemeckí dobrovoľníci na rok na Slovensko a mladí slovenskí záujemcovia zasa na leto či celý rok

idú ako dobrovoľníci do Nemecka.

Nemeckí dobrovoľníci svoju dobrovoľnícku činnosť vykonávajú na troch dobrovoľníckych miestach a to v Bratislave v spolupráci s Evanjelicou bohosloveckou fakultou, Strediskom Evanjelickej diakonie Bratislava a Evanjelicým lýceom; v Martine v spolupráci s Evanjelicou spojenou školou a v evanjelickom cirkevnom zbore vo Vrbovciach. Mladí slovenskí dobrovoľníci vykonávajú svoju dobrovoľnícku činnosť v nemeckých diakonických zariadeniach v oblasti Thüringen.

Na pôde Ústredia evanjelickej diakonie v Bratislave sme 24.– 26. mája 2018 privítali Detlefa Harlanda, z Diakonie Mitteldeutschland, spolu s novými nemeckými dobrovoľníkmi. Naším nemeckým hosťom sme predstavili prácu Evanjelickej diakonie a dobrovoľníckam priblížili úlohy, ktoré budú vykonávať počas ich pobytu na Slovensku. V rámci týchto dní sa uskutočnili aj osobné pohovory na letný dobrovoľnícky pobyt v Nemecku k programu „SommerAktiv 2018“ so slovenskými záujemcami v priestoroch Strediska evanjelickej diakonie v Bratislave.

Detlef Harland na ÚED

Nemeckí dobrovoľníci na Slovensku

Teší nás, že vzájomná spolupráca s Diakonie Mitteldeutschland naďalej pokračuje. Sme radi, že jedným z našich spoločných cieľov je mladým ľuďom vstúpovať dôležité hodnoty a prostredníctvom dobrovoľníckej činnosti ukazovať na potrebu pomáhať druhým.

Katarína Šoltésová
Referát Zborovej diakonie ÚED

Zo života stredísk ED

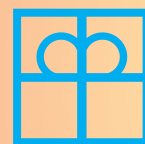
Ako doma...

Občas túžim po domove. Túžim po kopcoch, v ktorých som ešte pred rokom jazdil na horskom bicykli. Po kopcoch v okolí mesta Eisenach, ktoré je mojím rodiskom. Jedna klientka mi tu, v Stredisku Evanjelickej diakonie v Bratislave, rozprávala o svojom sne. Snívalo sa jej, že pláva. Keď som sa pýtal ďalej, po chvíli mi rozprávala o svojej rodnej dedine, kde mali malé jazierko a práve v tom jazierku vo sne plávala. Teraz sedí na invalidnom vozíku. Povedala mi, že máva depresie – a to je dôvod, prečo každý večer pozerá televíziu. Pomáha jej to prísť na iné myšlienky. Ona tiež túži po domove, tom domove z minulosti. Túži po krásnych momentoch z minulosti.

Iná klientka sa občas pustí do plaču. Na začiatku mojej práce tu v zariadení, som si myslel, že má dôvod, o ktorom neviem. Neodvážil som sa ju osloviť, nevedel som odhadnúť, ako by to prijala. Potom mi však jedna z opatrovateliek vysvetlila, že táto klientka sa cíti veľmi osamelo, a preto plače. Byť sám v starobe je veľmi ťažké.

Posedenie pri hudbe

Ďalší klient s demenciou čaká vždy pred dverami na chodbe. Sedí tam a čaká na svojho syna. Jeho syn mu rozumie, rozumie mu pravdepodobne lepšie, než on sám sebe. Ja tiež mám občas túžbu po domove, túžim po mojej rodine. Túžim po ľuďoch, ktorí ma tak dobre poznajú, že nepotrebujem žiadne slová, aby mi porozumeli. Zistil som, že týmto klientom rozumiem viac, akoby som si na začiatku myslel.

Keď prídem do svojej práce, do zariadenia pre seniorov, v mnohých očiach klientov vidím radosť. Radosť z toho, že som prišiel. Je to veľmi povzbudzujúce. Robím to, čo mám rád a mám čas na klientov, ktorí sa cítia osamelí a sú radi, že niekto na nich má čas. Snažím sa porozumieť a pomôcť klientom. Počúvam ich a rozprávam sa s nimi. Idem s nimi na prechádzku, zabávam ich, alebo sa s nimi hrám rôzne hry. To je pocit domova, cítim sa skoro ako doma. Snažím sa, aby sa aj naši klienti tak cítili, skoro ako doma.

Počas môjho pobytu som sa veľa naučil, nielen trochu hovoriť po slovensky, ale aj veľa o Slovensku, o tom, ako funguje Zariadenie pre seniorov, ale najmä som sa naučil veľa o starobe.

*Joran V. Köhler o svojej medzinárodnej dobrovoľníckej službe
v Stredisku Evanjelickej diakonie Bratislava*

Zo života našej rodiny

V našej profesionálnej náhradnej rodine (PNR) máme v súčasnosti dvoch chlapcov vo veku pätnásť a jedenásť rokov. Okrem toho máme vlastných troch synov vo veku šesťnásť, trináásť a desať rokov. Doneďávna sme mali v starostlivosti dievčatko, ktoré u nás bolo od narodenia. Mali sme ho rok a pol, tešili sme sa z jej prvého úsmevu, prvého krôčika, prvého slova. Bola našim šiestym dieťaťom,

Peter

kom, ktoré od nás odišlo. Ďakujeme Pánu Bohu za všetko čo nám cez ňu dal. Keď od nás dieťaťko odchádza, vždy je to pre nás smutné a bolestivé, no na druhej strane máme radosť z toho, že sa pre dieťaťko našla rodina, ktorá ho bude ľubiť a v láske vychovávať. Vždy nás poteší, keď sa dozvieme, že sa im dobre darí. Je to taká naša odmena.

Radosť však nemáme len z malých detí, ale aj z tých starších. Chlapci, ktorých máme v profesionálnej náhradnej rodine už deväť rokov, hrávajú aktívne hádzanú. Vždy nás poteší skutočnosť, keď sa im, hlavne tomu staršiemu, podarí skórovať. Minulý rok so svojim mužstvom vyhrali Majstrovstvá SR. Ten mladší je teraz brankár. Máme veľkú radosť, keď sa mu podarí vychytať gól. Naši vlastní synovia sa venujú hudbe, folklóru a výtvarnému umeniu, v tejto oblasti dosahujú tiež pekné úspechy.

Všetci sa zapájame aj do života cirkevného zboru Modra, v ktorom žijeme. Chodíme do Božieho chrámu, deti sa zapájajú v detskej besiedke a tí starší v doraste.

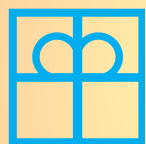
Ďakujeme Pánu Bohu za to, že nás do tejto služby postavil, aj keď je to služba veľaokrát ťažká, no spoliehame sa na Jeho pomoc a Jeho požehnanie.

*PNR Makovníková
SED Banská Bystrica Domov detí*

Deň učiteľov

Deň učiteľov oslávili Evanjelickej cirkevné školy vo Východnom dištrikte ECAV 6. apríla 2018 v chráme cirkevného zboru ECAV na Slovensku v Opinej. Hostiteľom tohtoročného podujatia bola Evanjelickej spojená škola internátna v Červenici.

Oslavy tohto výnimočného dňa otvorili svojim programom žiaci a pedagógovia školy v Červenici.

Služby Božie spoločne viedli biskup VD ECAV Slavomír Sabol a zborový farár CZ ECAV v Opinej Radoslav Grega. Kázňou Slova Božieho poslužil biskup VD ECAV Slavomír Sabol.

Ocenení pedagogovia

Po skončení služieb Božích nasledoval program k oceňovaniu pedagógov. Na úvod sa prítomným prihovorel riaditeľ Evanjelickej spojenej školy internátnej v Červenci Miloš Kollár a s pásmom piesní vystúpil hosťujúci študentský spevácky zbor Evanjelickeho gymnázia v Banskej Bystrici pod vedením dirigenta Petra Bibzu. Prítomných príhovorom pozdravil tajomník pre cirkevné školy Miroslav Čurlík, ktorý pripomenul aj nedávne 25. výročie založenia Evanjelickej špeciálnej základnej školy pre hluchoslepých internátnej v Červenci.

Program ESŠI Červenica

Ocenenie z rúk brata biskupa Slavomíra Sabola a predsedu školského výboru VD ECAV Dušana

Havrilu si prevzali deviaty pedagógovia. Z Evanjelickej spojenej školy v Martine boli ocenení Tomáš Gulán, vyučujúci evanjelického a. v. náboženstva a James Stuart Baxter, lektor anglického jazyka. Z radov pedagógov našej školy bola ocenená učiteľka Iveta Verčimáková, špeciálna pedagogička hluchoslepých a viacnásobne postihnutých.

Po ukončení slávnostnej časti programu mali hostia možnosť výberu z dvoch exkurzií. Pedagógovia z Liptovského Mikuláša a Martina navštívili priestory Evanjelickej spojenej školy internátnej v Červenci. Skupina učiteľov z Evanjelickej spojenej školy v Prešove a Evanjelickeho gymnázia J. A. Komenského v Košiciach si prezreli mineralogickú zbierku Slanských vrchov pri farskom úrade v Opinej.

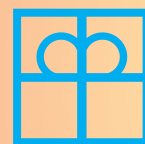
Tento výnimočný deň bol zavŕšený spoločným obedom v príjemnej priateľskej atmosfére v penzióne v Budimíre.

Ludmila Gregová
zástupkyňa riaditeľa školy ESŠI Červenica

15. rokov služby

V evanjelickom chráme v Hontianskych Moravciach sa 8. mája 2018 uskutočnili slávnostné služby Božie pri príležitosti 15. výročia založenia Strediska Evanjelickej diakonie Hontianske Moravce, a to za účasti brata Milana Krivdu, biskupa ZD ECAV, Martiny Krivdovej, námestnej farárky na mieste tajomníčky vnútornej misie na biskupskom úrade vo Zvolene, Miroslava Dubeka, konseniora Hontianskeho seniorátu, Dušana Hučka, farára CZ ECAV Terany, Anny Gabčanovej, diakonky CZ ECAV Ladzany, Jána Tótha, kaplána CZ ECAV Hontianske Moravce a ďalších vzácných hostí.

Slávnostnou kázňou sa prihovorel dôstojný brat biskup Milan Krivda, a to na biblický text z prorockej knihy Izaiáš 54, 10. V kázni brat biskup poukázal na to, že človek hľadá rôzne životné istoty, či už sú to peniaze alebo iné materiálne zabezpečenie. Všetky istoty sú však chabé a nemusia naplňovať človeka. Izaiáš potešuje strápených a sklamaných ľudí a poukazuje na istotu, ktorou je Boh. Keď budeme tomu aj my

veriť, máme nádej nielen pre časnosť, ale aj pre večnosť.

Slávnostné služby Božie

Slávnostnému zhromaždeniu sa prihovoril aj Ján Gasper, poverený vedením ED ECAV, Rudolf Gabryš, starosta obce Hontianske Moravce a Jana Brunauerová, riaditeľka SED Hontianske Moravce.

Pán Boh preukázal svoju vernosť pri vzniku a pôsobení Strediska Evanjelickej diakonie Hontianske Moravce – Zariadenia pre seniorov, ktorého 15. výročie sme si v týchto dňoch pripomenuli. Otvorenie Strediska Evanjelickej DIAKONIE v Hontianskych Moravciach znamenalo nový smer a nový prístup ku generácií ľudí v seniorskom veku. Predstavy o spoločnom nažívaní osamelých ľudí vo vyššom veku sa stali skutočnosťou. Noví obyvatelia prichádzali takmer z celého Slovenska a niektorí z nich sú tu aj dnes medzi nami.

Naši klienti

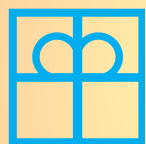
Počas 15 rokov sa toho veľa zmenilo. Zmenili sa klienti, zamestnanci, zmenila sa legislatíva a spôsob poskytovania služieb. Zatiaľ čo na začiatku sem prichádzali seniori, ktorí boli schopní sami vykonávať činnosti potrebné pre svoj každodenný život, dnes sa stretávame s tým, že naši klienti prichádzajú vo veľmi vážnom zdravotnom stave a sú odkázaní na pomoc iných. Toto všetko je ovplyvnené rôznymi faktormi a je na nás, ako sa s touto skutočnosťou vysporiadame. Práca našich zamestnancov je veľmi náročná, a to po fyzickej, ako aj po psychickej stránke. Všetci vieme, že túto prácu nemôže vykonávať ktokoľvek. Vyžaduje si to „celého človeka“. Tí, ktorí túto prácu robia, musia ju vnímať nielen ako povolanie, ale hlavne ako poslanie. Slovo diakonia vyjadruje službu lásky a pomoc ľuďom v núdzi a je neoddeliteľnou súčasťou kresťanského poslania.

Sme vďační Pánu Bohu, že sme pre činnosť nášho zariadenia našli porozumenie v našej obci, sme vďační všetkým, ktorí nám doteraz prakticky, finančne a metodicky pomáhali pri riešení každodenných problémov strediska. Veríme, že pätnásť rokov služby nášho zariadenia prinieslo potrebnú pomoc pre našich seniorov a zároveň ukázalo aj mladšej generácii, ako vytvárať láskyplné prostredie pre tých, ktorí ho v rokoch jesene života najviac potrebujú.

*Jana Brunauerová
riaditeľka SED Hontianske Moravce*

Za kultúrou

Naše kultúrne aktivity sme začali vo februári fašiangovým posedením, takpovediac v rodinnom kruhu. Stretli sme sa v našej peknej jedálni, či už klienti, zamestnanci alebo ženy z cirkevného zboru v Horných Salibách. Prišla aj pani farárka, ktorá si už tradične pripravila kvíz a tým spestrila naše fašiangové posedenie pri šiškách a fánkach.

V marci, pred sviatkom Medzinárodný deň žien naše žienky rozmýšľali, aký kvietok tento rok dostanú od Lacka, nášho údržbára, ktorý im každý rok odovzdáva kvietok. Je to pre nich vzácny sviatok, ktorý oslavovali už od svojich mladých čias. Každá jedna ženička sa kvietku potešila, s úsmevom a vďačnosťou ružičku od Lacka prijala. Ružičku dostala aj pani riaditeľka a ostatné kolegyne. V tento deň neboli obdarované len ženy, ale aj náš Lacko, ktorý za každý darovaný kvietok dostal sladkú odmenu v podobe pusy na líčko.

Ružička k MDŽ

V máji zase prišli potešiť a trochu rozptýliť našich klientov so svojim milým programom naši najmenší škôlkári.

Vystúpenie najmenších

Posedenie na terase

So svojim vystúpením vždy vedia všetkých rozveseliť. Keďže je od mája krásne slnečné počasie, chodíme s klientami na prechádzky po obci, posedíme si v miestnej cukrárni, reštaurácii, či v parku. Poobede sedíme aj na terase či v záhrade zariadenia a neraz si aj „zanôtime“. Spoločne si zaspievame „tú našu“, ktorá je však zakaždým iná. Do budúcnosti, ak to bude možné, by sme radi zrealizovali pre našich klientov, na základe ich vlastného návrhu, výlet a poprevážanie sa v koči po chotári.

Anna Vasasová
riaditeľka SED Horné Saliby

Úspešný projekt

Ambulantná sociálna služba poskytovaná neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb v SR je v tomto roku vystavená novým legislatívnym výzvam. V diakonických zariadeniach sa pokúšame preklenúť rôzne prekážky a hľadať možné riešenia. Odpoveďou na poddimenzované financovanie môže byť projektová činnosť. Napríklad v SED Chmeľov bolo vynaložené úsilie podporené dňa 15. apríla 2018 Medzinárodným ženským klubom Bratislava (IWCB). Touto formou úprimne ďakujeme donorovi za prejavenu dôveru a podporu.

Cieľom nášho úspešne zrealizovného projektu bolo zvýšiť kvalitu tréningu pamäti a ergoterapie seniorov v dennom stacionári v Chmeľove.

Už od začiatku roku 2017 sa v dennom stacionári v Chmeľove realizuje tréning pamäti a to každú druhú stredu v mesiaci od 10:00 – 12:00 hod. Rôzne slovné hry a úlohy zamerané na pamäť, pozornosť, jazyk a orientáciu sú u našich klientov mimoriadne obľúbené. Ku skvalitneniu tejto činnosti prispelo zakúpenie odbornej literatúry, pracovných zošitov pre tréning pamäti, ale aj 30 ks nových pohodlných stoličiek.

V pláne činností nášho denného stacionára sa 2-3 x týždenne nachádzajú rôzne aktivity s cieľom rozvoja jemnej motoriky seniorov a rozvoj pracovných zručností. Naši prijímatelia sociálnej služby sa venujú šitiu, háčkovaniu, recyklujú, tvoria z papiera. V tomto roku sme naplánovali prácu s plsťou, s fimo hmotou, quilling a výrobu sviečok. Keďže sme chceli vyskúšať tieto "moderné" kreatívne aktivity, z projektových zdrojov sme kúpili potrebné pomôcky. Pre podporu hrubej motoriky poslúžia nové lopty. Uvedomujeme si, že čím je človek starší, tým viac je dôležitá aktivita, ktorá dodáva energiu a pozitívnu náladu.

Hoci projektových výziev, do ktorých sa môžu ambulantné služby pre seniorov zapojiť, je pomerne málo a úspešnosť projektov nie je zaručená, nevzdávame sa a reagujeme na túto príležitosť viacdrojového financovania.

*Marta Nemčíková
riaditeľka SED Chmeľov*

Spomienkové služby Božie v Ilave

Na sviatok Svätej Trojice 27. mája 2018 sa v Ilave konali už tradičné spomienkové služby Božie pri 56. výročí súdnych procesov s evanjelickými farármi a biskupmi. Božím slovom sa veriacim prihovril brat biskup ZD Milan Krivda.

Brat biskup kázal v zrekonštruovanej rímsko-katolíckej Kaplnke Sv. Trojice v Ilave na základe textu L 10, 21 – 24. Pripomínáme si totalitným režimom perzekuovaných a väznených evanjelických kňazov a biskupov. Boli nespravodlivo odsúdení a znášali príkoria, boli prenasledovaní pre svoje presvedčenie a vieru v Trojjediného Pána Boha.

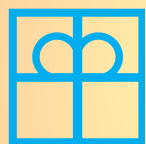

Pri pamätnej tabuli

Nedali sa zastrašiť ani mocou, ani bitím či iným trýznením tela i ducha. Vydržali preto, lebo verili a jasne vedeli, kto ich vo viere posilňuje. My sa dnes tešíme z náboženskej slobody u nás, na Slovensku, ale môže prísť zase doba prenasledovania pre vieru a aj my obстоjíme len vtedy, keď budeme vedieť, v koho veríme, a tak budeme môcť o svojej viere svedčiť aj ostatným. Svedectvom o tom, že duchovne žijeme, je náš vlastný život. Nielen to, že sa pravidelne modlíme, čítame Písmo sväté, ale aj to, že si vieme

Sviatosť Krstu svätého

vzájomne pomáhať a slúžiť, keď vidíme vo svojom bratovi a sestre samého Krista Pána. Vtedy konáme skutky lásky - diakoniu. O tejto prepotrebnej službe cirkvi svedčia aj tu prítomní pracovníci Evanjelickej diakonie v Košeci.

Liturgiou poslúžili duchovní Dušan Vanko, Ľubomír Marcina a Marian Bodolló. V rámci spomienkových služieb Božích sviatosť Krstu svätého dieťaťu Miriam Sopúchovej prislúžil dôstojný brat biskup Milan Krivda. Služieb Božích sa okrem cirkevníkov z košeckého a považskobystrického CZ zúčastnilo aj vedenie a personál Strediska Evanjelickej diakonie v Košeci, poslanec Robert Rafaj a ďalší pozvaní hostia.

Po skončení spomienkových služieb Božích sme sa presunuli k pamätnej tabuli na múre ilavskej väznice, kde zaznela modlitba prednesená generálnym duchovným Ekumenickej pastoračnej služby OS a OZ SR Marianom Bodolló a položené kytice kvetov ako spomienky na väznených evanjelických kňazov a biskupov.

Slávnostné zhromaždenie

Veľká vďaka patrí všetkým, ktorí tieto spomienkové služby Božie zorganizovali, v prvom rade Stredisku Evanjelickej diakonie v Košeci a rímskokatolíckej farnosti v Ilave za prepožičiavanie kaplnky na konanie evanjelických služieb Božích, ktoré sa na tomto mieste začali konať pred 19 rokmi z podnetu brata diakona Ľubomíra Marcinu, ktorý rekonštrukciu kaplnky na pamiatku svojej zosnulej

matky Boženy Marcinovej pri 2. výročí jej smrti aj finančne podporil.

Nech Pán i naďalej požehnáva túto duchovno-pastoračnú službu pre našich bratov a sestry vo viere v starobylej Ilave, ktorá v 17. storočí bola baštou kultúry a vzdelanosti s prekvitajúcim evanjelickým školstvom a cirkevným zborom.

*Lubica Juričková
poddozorkyňa CZ ECAV Považská Bystrica*

Návšteva zo Slovenského rozhlasu

Ešte v roku 2015 nahrávala redaktorka Slovenského rozhlasu, stanice Regina Bratislava, pani Hana Michalčíková, reláciu "Zvony nad krajinou", kedy navštívila aj naše zariadenie. Začiatkom mája tohto roku po dohode s pánom riaditeľom strediska k nám znovu prišla a nahrávala rozhovory o zariadení, o kšinskom nárečí a o folklórnej skupine Bukovina, ktorého vedúcim je náš pán riaditeľ Jozef Hadvig.

Naše zariadenie je umiestnené v krásnom prostredí, neďaleko kostola, v objatí zelene a kvetov. Miesto inšpirujúce nielen pre maliarov, ale pre každého, kto hľadá pokoj v duši. Ten potrebujú najviac ľudia, ktorí sú tu v zariadení pre seniorov a prežívajú svoju starobu. Najstaršej klientke, Anne Repovej chýba do stovky už len 10. mesiacov. Aj preto si dnes spolu s ostatnými klientmi zaslúži oddych a starostlivosť. Pani redaktorka oslovila aj klientky Annu Benžovú, Elenu Petreovú a Oľgu Cipkovú. Na otázku, čo sa im páči v domove, odpovedali, že sú spokojné so starostlivosťou, so stravou a sú veľmi radi, že sú práve v takomto zariadení.

Sociálna pracovníčka v zariadení pani redaktorka vysvetľovala rozdiel medzi individuálnou a skupinovou terapiou. Súčasťou skupinovej práce s klientom sú aj rôzne formy kultúrnej, záujmovej a pracovnej činnosti. Máme vypracovaný týždenný plán sociálnej rehabilitácie, kde sú aktivity rozdelené na jednotlivé časové obdobia počas celého kalendárneho roka.

Denne je klientom k dispozícii knižnica, spoločenská miestnosť s televíziou. Počas pracovných dní sa v spoločenskej miestnosti realizujú rôzne spoločné posedenia pri káve, čaji. V tejto miestnosti máme aj arteterapiu, biblioterapiu, muzikoterapiu. Pohybovú aktivitu vykonávame podľa ročného obdobia. Teraz často chodievame na prechádzky v areáli zariadenia, kde sa vyvážajú von aj imobilní klienti, ktorí sú na vozíčkoch. Doobedňajšie alebo popoludňajšie stretnutia v altánku domova venujeme reminiscenčnej terapii. Prezeráme si fotky z ich mladosti a vedíme o tom rozhovory. Spoločne si pripomíname svetové a medzinárodné dni.

Spoločný čas v altánku

Medzi kultúrno-spoločenské aktivity, ktoré nás ešte v najbližšej dobe čakajú, je návšteva z Domova sociálnych služieb – Archa a prezentácia zásahu Záchranného hasičského zboru z Bánoviec nad Bebravou. Na všetkých sa veľmi tešíme.

Nech nás Pán Boh žehná a vedie aj naďalej naše kroky pri tejto službe.

*Marta Hrubá
sociálna pracovníčka SED Kšinná*

Detská radosť

V našich jasličkách sa s deťmi snažíme tráviť čas veselo, vyplniť ho pestrými aktivitami a hrami, pokiaľ sú rodičia v práci. Sestričky s deťmi pravidelne vyrábajú jednoduché darčeky pre rodičov. Staršie

deti majú pracovné zošity, v ktorých si kreslia, lepia, učia sa tvary a farby.

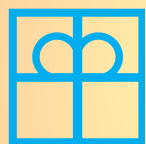
Sladká odmena

Ako každý rok aj tento sme oslavovali Deň matiek a Deň detí. Za pomoci sestričiek deti vyrobili srdiečka pre maminky s krátkym venovaním. Deti s veľkou radosťou vyrobené darčeky odovzdali svojim mamičkám. Deň detí bol naplnený hrami, aktivitami a veselými zážitkami. Sestričky pre deti vyrábali cukrovú vatu, ktorej sa deti veľmi tešili. Samozrejme, každý si odniesol domov malý darček.

Slnečné dni trávime na čerstvom vzduchu v záhrade naháňačkami, loptovými hrami a zbieraním kvietkov. Deti sa veľmi tešia, keď nás príde navštíviť naša pani farárka Lenka Rišiaňová. Svojím milým a láskavým prístupom je u detí veľmi obľúbená. Naším jasličkám je veľmi nápomocná, za čo sme jej úprimne vďační. V súčasnosti sme začali spolupracovať s pedagogickým centrom. Jasličky bude pravidelne navštevovať pedagóg, ktorý spestrí naše výchovy prvkami pedagogiky Montessori a logopedický pracovník, ktorý bude usmerňovať našu prácu v oblasti rozvoja a zdokonaľovania reči našich detí. Veľmi nám záleží na tom, aby sa deti v našich jasličkách mali čo najlepšie.

Veríme, že nás bude Pán Boh aj naďalej ochraňovať a požehnávať našu prácu s deťmi.

*Lenka Mokričková
riaditeľka SED Púchov*

Špecifické spoločenstvo

Stredisko Evanjelickej diakonie Skalica vyvíja svoju činnosť aj po obmedzení prísunu peňazí zo strany štátu. Denný stacionár, ktorý sme pred dvoma rokmi založili a otvorili, nám ukázal nové formy práce a prístupu so staršou generáciou z mesta Skalica, aj jeho okolia.

Pozitívnu správou je, že stacionár funguje. Chod financuje cirkevný zbor, klienti platia dobrovoľný príspevok na prevádzku. Nemáme profesionálneho zamestnanca, ktorý by bol platený na plný úväzok, ale máme pracovníčku, ktorá dobrovoľne deň čo deň prichádza bez nároku na plat. Za to jej patrí vďaka. Z pôvodných dvadsiatich klientov zostalo pätnásť, ktorí chodia pravidelne na spoločné stretnutia. Pondelok je zameraný na oddych v stacionári a na drobnú ručnú prácu. V utorok sa stretávame na tréningu pamäte, na ktorom riešime rôzne úlohy a cvičenia, aby sme aktivizovali svoje šedé bunky, a tak ich udržiavame v činnosti. Streda patrí hodinám výtvarnej výchovy. Pod vedením skúsenej pedagogičky sa klienti učia rôznym výtvarným technikám. Kreslia, maľujú, tvoria koláže na danú tému. Tak rozvíjajú svoje technické a motorické zručnosti, a zároveň dávajú priestor aj svojej fantázii a predstavivosti. Štvrtky sú vyhradené spevu známych piesní, čím sa udržiava dobrá nálada a vzájomná družba.

Sme radi, že o služby nášho stacionára je naďalej záujem a budeme vďační za každého nového člena tohto špecifického spoločenstva. Nech Pán Boh požehnáva všetkých, ktorí do stacionára prichádzajú.

Peter Švehla
zborový farár – konsenior CZ ECAV Skalica

Učíme sa všetci v každom veku

V ľudovej rozprávke Márii Ďuríčkovej „Otcova rada“ si knieža po vydaní svojho krutého trestu a jeho následnom negatívnom dopade na všetkých obyvateľov kraja uvedomil jednu veľkú pravdu a síce, že „skúsená

stará hlava všeličo vie a môže byť mladým prospešná“. Nemusia nám imponovať rozprávky, ktoré nás aj v dospelom veku vťahujú z reality do svojho deja pre svoj „happy end“, že všetko sa skončí dobre.

Účastníčky školenia

Pracovná atmosféra

Túto múdrosť si uvedomujeme v našom každodennom spoložití s našimi seniormi. Obohacujú nás svojou životnou múdrosťou a skúsenosťami, ktoré nenájde ani v tých najmúdrejších knihách.

Uvedomujeme si to najmä pri medzigeneračných stretnutiach s najmenšími – s deťmi miestnej materskej školy, ktorí prichádzajú medzi nás so svojim programom.

V spolupráci s miestnou základnou školou sme spoločne vstúpili do projektu „Príroda nás učí i spája“, ktorého cieľom je odovzdávať nadobudnuté poznatky ako pestovať bylinky a rastlinky mladej generácii.

Tiež sme sa potešili stretnutiu s pani starostkou Alenou Vrankovou, ktorá nás navštívila pri príležitosti Dňa matiek.

Uprostred týždňa sme sa vzdelávali a vzájomne zdieľali v poznávaní Božieho slova a v nábožných piesňach sme hľadali potešenie a povzbudenie pre náš každodenný život. Duchovná starostlivosť má primárny význam pre človeka, pretože každý, najmä v posledných rokoch, bilancuje svoj život a hľadá zmysel pre ďalšie dni.

Dňa 24. mája sme privítali v našom Dennom stacionári pani PaedDr. Máriu Čunderlíkovú, riaditeľku Centra MEMORY n.o., aby sme sa spolu so zdravotným a sociálnym personálom zo zariadení SED Kšinná a CSS Krásna Ves, školili v oblasti prístupu a práce so seniormi.

Ďakujeme Pánu Bohu za všetko pekné a obohacujúce, čo prežívame.

*Martina Tlkancová
správkyňa SED Slatina nad Bebravou*

Prepájanie generácií

V minulosti nebolo nič výnimočné, keď viac generácií žilo v jednom dome, pod jednou strechou. Navzájom dobre poznali svoje hodnoty, sny, vlastnosti. Mladí mali tak prirodzenú potrebu učiť sa od starších,

Vianočná pošta

chápať ich a mať ich v úcte. Naopak starší členovia sa cítili byť potrební a užitoční keď mohli poslúžiť dobrou radou, či odovzdať mladším svoju

životnú skúsenosť. I keď v súčasnosti je to trochu ináč i naďalej je snahou mnohých budovať pozitívne vzťahy medzi staršou a mladšou generáciou. Lebo všetky vekové kategórie majú svoje jedinečné miesto v živote a sú vzájomne prepojené. Sme radi, že i v našom zariadení došlo k prepojeniu sveta mladšej a staršej generácie.

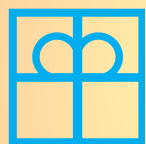

Návšteva žiakov

V predvianočnom období sme prijali výzvu zapojiť sa do aktivity jednej pani učiteľky „Pošta pre seniorov“. Starkí v zariadeniach, s ktorými sa stretávala, vyjadrili túžbu dostať na Vianoce rukou písané pohľadnice, ktoré kedysi bývali bežnou súčasťou ich Vianoc a ktoré im už nemá kto písať, lebo „vyšli z módy“. Oslovila teda priateľov, či by boli ochotní touto cestou dopriať starkým pocit, že aj na nich niekto myslí spôsobom, ktorý im je blízky. A tak k nám chodili krásne pohľadnice, listy plné hrejivých slov i malých darčiekov, prevažne od detí a mladých rodín, ktoré našich starkých veľmi potešili.

Čítanie vianočnej pošty

Od decembra minulého roka sme nadviazali spoluprácu s deťmi zo základnej školy v Sučanoch. Menšia skupinka piatich – šiestich žiakov aj s pani učiteľkou raz za dva týždne navštevuje našich klientov. Rozdelení po dvoch na izbách im čítajú knižky. Nikdy to však neostane len pri čítaní, z izieb počuť živú vravu, smiech. Žiaci odchádzajú s úsmevom na perách a so slovami, že radi prídu aj na budúce.

*Monika Kalafutová
sociálny terapeut SED Sučany*

Konferencia pri príležitosti 25. výročia

Stredisko ED SVETLO v Červenici sa významnou mierou podieľalo na spoluorganizácii Medzinárodnej vedeckej konferencie pri príležitosti 25. výročia založenia Evanjelickej špeciálnej základnej školy pre hluchoslepých internátnej v Červenici. Konferencia „Edukačné aspekty socializácie osôb s hluchoslepotou“, uskutočnená pod záštitou prezidenta SR Andreja Kisku, sa konala v dňoch 6. – 7. októbra 2017 v Herľanoch.

Ján Gasper, poverený riaditeľ ED

Podujatia sa zúčastnili prednášajúci nielen zo Slovenska, ale aj z Českej republiky, Nemecka a Ru-

munska. Význam, ako aj slávnostný ráz, konferencii dodala prítomnosť vzácných hostí – generálneho biskupa ECAV Miloša Klátika a generálneho dozorca ECAV Imricha Lukáča. Zhromaždenie prišiel pozdraviť aj štátny tajomník Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR Peter Krajňák a zastupujúci riaditeľ Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku Ján Gasper.

Prvý deň konferencie bol ukončený slávnostným večerom, ktorý usporiadala ESSÍ a SED Svetlo v Červenici pri príležitosti 25. výročia založenia školy pre hluchoslepých v Červenici. V rámci programu vystúpil zborový spevokol Cirkevného zboru ECAV Opiná a folklórny súbor Tuhriňčanka.

Zborový spevokol CZ ECAV Opiná

Druhý deň konferencie mali účastníci možnosť spoznať aj prírodné krásy okolia Července a zúčastnili sa exkurzie v Opálových baniach. Následne sa zúčastnení presunuli do školy v Červenici, kde mali možnosť vidieť exteriér a interiér školy, ako aj výchovnú činnosť v školskom internáte.

Na konferencii sa zúčastnilo viac ako 100 účastníkov. Množstvom a kvalitou prednášok, organizáciou, účasťou odborníkov a duchovných predstaviteľov dosiahla vysokú úroveň a naplnila očakávania pre obohatenie zúčastnených v odbornej, ale aj duchovnej rovine.

„...ak sedím vo tme, Hospodin mi je svetlom...“
Micheáš 7, 8

*Ludmila Gregová
členka Správnej rady SED SVETLO*

Foto: Ján Hučík, Radoslav Grega

Dni zdravia a Dvor nádeje

Dni zdravia je podujatie, na ktoré pozýva tradične organizátor Mesto Trnava všetkých, ktorých zaujíma zdravý životný štýl a zodpovedný prístup k svojmu fyzickému a psychickému zdraviu.

Atmosféra podujatia

Tento rok sa konalo 28. mája až 1. júna. Dni zdravia poskytujú už tradične každej vekovej kategórii širokú paletu výberu akcií, zameraných na rôzne zdravotné otázky a aktivity. Nechýba tu ani odborné poradenstvo, preventívne merania a vyšetrenia a komplexné vyšetrenie ľudského tela kvantovým rezonančným magnetickým analyzátorom. Aj odbery vzoriek vody a zeleniny sa tešia obľube obyvateľov.

Meranie tlaku

Ani my, mladí dospelí, sme si tento rok nenechali ujsť príležitosť navštíviť toto podujatie a aktívne sa zúčastniť preventívnych meraní. Mohli ste nás stretnúť na pešej zóne pred radnicou, ako si nechávame kontrolovať náš tlak, alebo nás vidieť priamo v akcii, ako zachraňujeme ľudský život.

Tradičnou súčasťou Dní zdravia sa stalo aj podujatie Dvor nádeje. Je zameraný na prezentáciu talentov a záujmovej činnosti detí aj dospelých s rôznym zdravotným znevýhodnením. Symbolom tohto podujatia sú nielen farby, spev, tanec a zručnosti detí, ale aj láskavosť a milý úsmev všetkých ľudí, ktorí ich prídu podporiť a odmeniť svojim potleskom. Okrem kultúrneho programu sa zúčastnené špeciálne školy a zariadenia prezentujú aj výrobkami v predajných stánkoch. Tohtoročný Dvor nádeje sa niesol v duchu názvu „Najkrajšie želanie“.

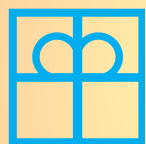
Náš stánok

Prostredníctvom rozprávkového orientu a rozprávkového Aladina sme si mohli tajne, ale aj verejne vyslovovať svoje želania. Medzi sebou sme privítali aj známeho slovenského speváka a trnavského rodáka Roba Opatovského, detskú tanečnú skupinu Orientálne slniečko a ďalších. Kultúrnym programom nás sprevádzala moderátorka Bibiana Ondrejková.

Podujatie Dvor nádeje predstavuje pre nás veľkú výzvu. Tešíme sa na prezentáciu našich výrobkov. Je v nich odzrkadlený náš život. Možno trochu iný, ale tiež krásny svet plný radosti, lásky a farieb. Tešíme sa aj na stretnutia s priateľmi, známymi aj neznámymi. Je to príležitosť ukázať, že aj my sme obdarení talentom a sme súčasťou spoločnosti, v ktorej žijeme spoločne.

Ďakujeme všetkým, ktorí nás obdarovali úsmevom, obdivom a aj finančne nás podporili v ďalšej činnosti.

Alena Šurinová
poverená zastupovaním vedúcej Denný stacionár SED Trnava

Konferencia Veľký krok do života

V dňoch 30. a 31. mája 2018 prebehla v Medzinárodnom Evanjelickom Mládežníckom Centre Ichthys vo Veľkom Slavkove konferencia pod názvom Veľký krok do života.

Zámerom bolo predstaviť holistické prístupy pomoci človeku v núdzi. Cieľom bolo predstaviť konkrétne metódy a nástroje v procese osamostatňovania sa, poskytnúť priestor odborníkom zo Slovenska aj zahraničia, diskutovať s kolegami z branže, vymieňať si skúsenosti a inšpirovať sa navzájom fungujúcimi príkladmi. Súčasťou konferencie boli workshopy, ktoré priblížili rôzne metódy, ako motivačné interview či koučovací model. Svoje programy prišli predstaviť aj hostia zo Švédska, u ktorých sme absolvovali odbornú stáž. Priestor bol venovaný aj otázkam sociálneho podnikania v kontexte súčasnej legislatívy.

Workshop

31. mája sa uskutočnil deň otvorených dverí v novej multifunkčnej dielni vo Veľkom Slavkove. Hostia si prezreli vonkajšie i vnútorné priestory dielne, vypočuli si prezentáciu o priebehu prác, ktoré sa uskutočnili i o plánoch do budúcnosti. Zároveň bol vytvorený priestor pre otázky na pracovníkov i klientov. „Naše pracoviská sa snažia klientom poskytnúť bezpečné prostredie, v ktorom môžu získavať pracovné zručnosti a návyky bez strachu zo zlyhania.

Sú miestom, kde sa mladí ľudia môžu učiť a rásť pracovne, osobnostne aj duchovne. Individuálnym prístupom poskytujeme klientom psychologické poradenstvo, terapiu a tréning,“ vysvetlil Stanislav Gurka, riaditeľ SED Veľký Slavkov.

Sýpka deň otvorených dverí

Konferencia i deň otvorených dverí sa konali v rámci rovnomenného projektu Veľký krok do života (september 2016 – september 2019), ktorý vznikol na základe dlhodobej spolupráce medzi neziskovou organizáciou Relevant v Prešove a Strediskom Evanjelickej diakonie vo Veľkom Slavkove, s finančnou podporou dánskej nadácie Velux.

Jana Pindrochová
sociálna pracovníčka SED Veľký Slavkov

Desať rokov SED vo Vranove nad Topľou

V tretiu nedeľu po Veľkej noci, 15. apríla 2018, si vranovskí evanjelici na slávnostných službách Božích pripomenuli 10. výročie vzniku denného stacionára Domu Diakona Štefana. Vo svojich spomienkach sa vrátili do roku 1940, kedy vtedajší brat farár Koloman Líška poveril tri sestry z cir-

kevného zboru, aby navštívili jedno zo stredísk evanjelickej diakonie na Slovensku. Tieto sestry pracovali v nemocnici v Liptovskom Mikuláši a v sirotinci v Palúdzke. Ďalším prelomovým obdobím bol rok 2001, kedy v cirkevnom zbore začala aktívne pracovať zborová diakonia, s pomocou Ústredia evanjelickej diakonie v Bratislave, sestry Zuzany Kolárovskej, nemeckých diakonís a sestry z nášho cirkevného zboru Magdalény Višňovskej. Dňa 14. apríla 2008 sa s pomocou Generálneho biskupského úradu, nemeckej diakonie a americkej nadácie, odovzdal do užívania Dom Diakona Štefana a zároveň sa začala činnosť denného stacionára, ako profe-

torom výstavby a vzniku tohto zariadenia, ako aj súčasní zboroví farári Martin a Kristína Vargovčákovci. Vedenie SED vo Vranove nad Topľou vo svojom vstupe spolu s klientmi zariadenia priblížilo históriu desaťročného pôsobenia a činnosti, ktoré obohatili aj krátkym programom. S potešením môžeme konštatovať, že týchto slávnostných službách Božích sa zúčastnil aj poverený riaditeľ ústredia Evanjelickej diakonie na Slovensku Ján Gasper a odborná pracovníčka Szilvia Buzalová. S pozdravným príhovorom vystúpil aj primátor mesta Vranov nad Topľou Ján Ragan. Za sesterské organizácie vystúpila Zuzana Katreniaková.

Domáci hostia

Pozvaní hostia

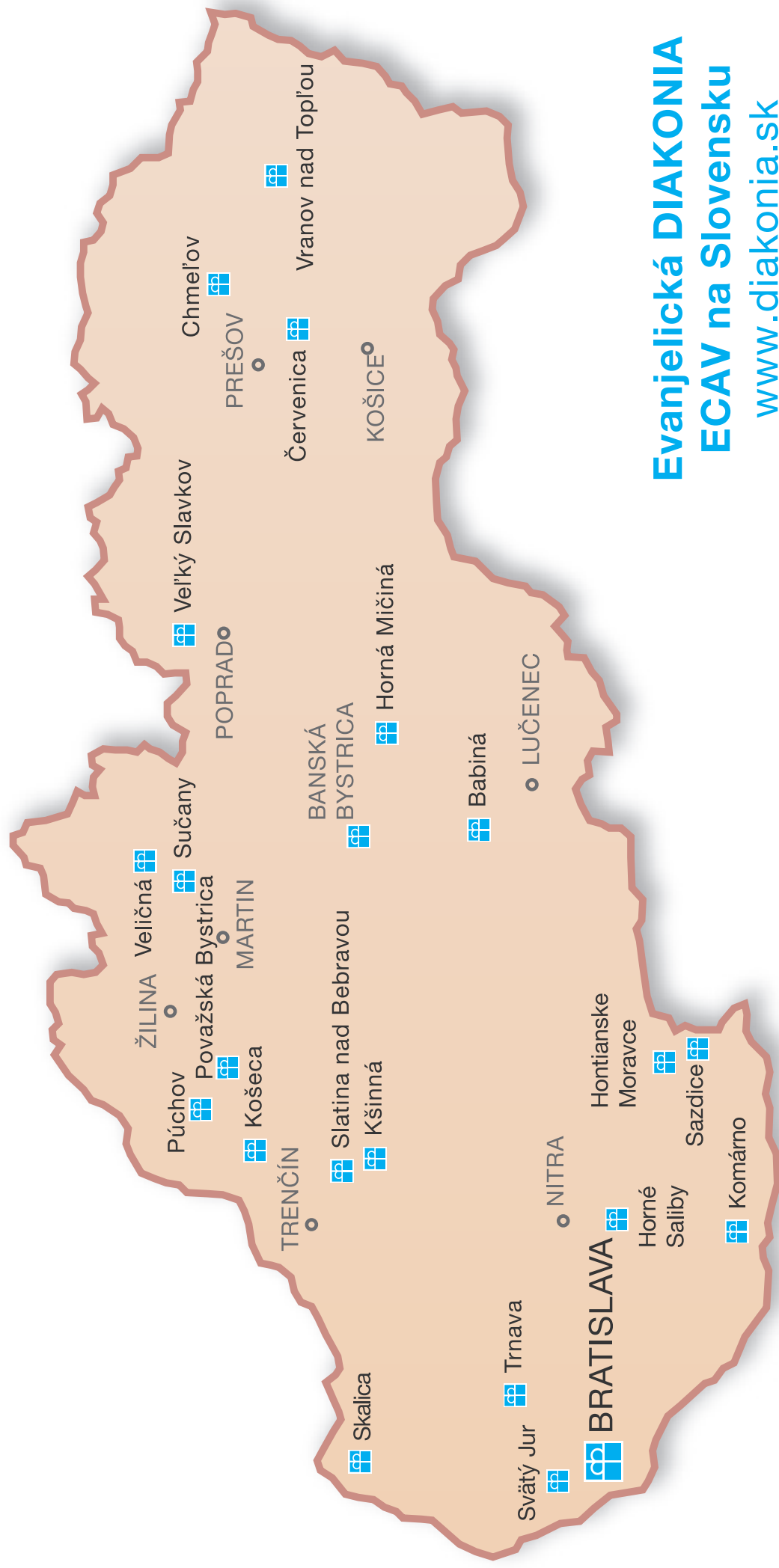
sionálneho zariadenia v rámci Prešovského samosprávneho kraja. Toto zariadenie slúži klientom v našom regióne, ktorí sú odkázaní na sociálnu a zdravotnú pomoc. Na slávnostných službách Božích bol kazateľom senior Šariško-zemplínskeho seniorátu Martin Chalupka. V rámci služieb Božích liturgoval brat farár Slavomír Gallo, ktorý bol hlavným iniciá-

V priateľskom a bratskom ovzduší sa nieslo spoločenské stretnutie po službách Božích, ktoré bolo impulzom do ďalšej tejto Bohu milej a jednej z foriem misijnej práce v našom cirkevnom zbore vo Vranove nad Topľou.

*Jozef Švarbalík
správca SED Vranov nad Topľou*

Diakonia.sk

Časopis Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku. Vydáva Evanjelická diakonia ECAV na Slovensku. Šéfredaktor JUDr. Ing. Ján Gasper, MBA, LL.M. Evanjelická diakonia ECAV na Slovensku, Palisády 46, 811 06 Bratislava, IČO: 17327181. E - mail: diakonia@diakonia.sk, <http://www.diakonia.sk>, 02/5441 7498. Vychádza 4x ročne. Registračné číslo: 3640/09. Časopis je bezplatný. Jeho vydávanie môžete podporiť formou Tlačového fondu ED, IBAN: SK77 7500 0000 0005 8475 9183 ČSOB, a.s. Bratislava, Variabilný symbol 8811. Príspevky a fotografie do časopisu zasielajte na poštovú adresu: Evanjelická diakonia ECAV na Slovensku, P. O. Box 82, 81499 Bratislava, alebo e-mailom: media@diakonia.sk

Evanjelická DIAKONIA
ECAV na Slovensku
www.diakonia.sk